

Ijzeren schepen

Er is al een aantal jaren gewerkt aan het verzamelen van houten schepen voor het Zuiderzeemuseum. En nu de laatste maanden wordt er door de heer Thedo Fruithof, die het vorige jaar als educatief medewerker aan het museum kon worden verbonden, gespeurd naar ijzeren boeren-, vissers- en schippersbootjes, die zullen worden gebruikt als aankleding voor het buitenmuseum. Het gaat hierbij vooral om de oudere, geklonken typen. Het museum heeft wel ervaren dat het buiten deponeren van houten vaartuigen in een grachtje op het buitenmuseum stellig veel moeilijkheden en teleurstelling zal opleveren. Natuurlijk is het houten scheepsmateriaal heel interessant, maar ook de ijzeren vaartuigen, die al sedert het begin van deze eeuw in gebruik zijn, zijn van belang. En omdat het buitenmuseum zich richt op omstreeks 1900, passen deze objecten heel wel in de plannen. Er komen heel wat van die vaartuigen beschikbaar nu de ruilverkaveling in West-Friesland grote veranderingen teweegbrengt. Grootslag bijvoorbeeld wordt van vaarpolder, waarin bijna iedereen over een scheepje moest beschikken om zijn land te kunnen bereiken, een rijpolder, waardoor tal van sloten worden afgedamd. Vele boeren- en tuindersscheepjes houden niet veel meer over dan enkele tientallen tot een paar honderd meter vaar ruimte. Die schepen worden nu buiten gebruik gesteld of van de hand gedaan, voorzover zij niet in de resterende sloten worden gezonken. De schepenhelling van de familie Zwart uit Wervershoof kwam enkele jaren geleden aan het museum en werd daar weer opgebouwd. Er zal aan dit bedrijfje speciale aandacht worden besteed in het nummer van Het Peperhuis dat in december zal uitkomen. Maar intussen gaat het verzamelen van dit bovenbedoelde materiaal door. Het gaat hierbij niet alleen om de schepen, maar ook om bijbehorende attributen als zwaarden, roeren,

bomen, zeilen enz. Een deel daarvan dat in minder goede conditie is kan wel worden gebruikt om de beschoeiingen van grachtjes en slootjes te verstevigen. Zo was dat immers altijd in dit gebied.

Het gaat hier dus vooral om tuindersschuiten en veldschuiten, heel anders dus dan de eerder opgebouwde collectie vissersschepen van de voormalige Zuiderzee. Er zijn er al enkele verworven uit Andijk. Het museum zou graag vernemen wanneer er verdere aanwinsten zouden zijn te verwerven. Natuurlijk wordt er rekening gehouden met mogelijkheden van plaatselijk aan te leggen verzamelingen.

Boven: Een melkschuit, 1000 pond, van Tj. Tensen te Andijk. Gebouwd door Grootvader Tensen. Het scheepje is voor 1977 toegezegd aan het museum, wanneer de verkaveling in dat deel van Andijk is voltooid.

Onder: Een 16-voets vaarschuit, 3000 pond, van C. Kooiman te Andijk. Geschonken aan het museum. Deze zou zijn gebouwd door K. Op 't Land te Andijk.